

Gemeente Nuenen

VERZONDEN 04 DEC. 2018

Provinciale Staten Noord-Brabant
Statengriffie
t.a.v. mevrouw Gloude-mans-Westerterp
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Jan van Schijnveltlaan 2
Postbus 10 000, 5670 GA Nuenen
T (040) 2631 631

www.nuenen.nl

Behandeld door	: M. Stoltenborg	Uw brief van	: 4 december 2018
Doorkiesnummer	: (040) 2631 631	Uw kenmerk	:
E-mailadres	: m.stoltenborg@nuenen.nl	Ons kenmerk	: 2018.24531
Onderwerp	: Reactie op vraag van Statenfractie	Bijlage(n)	:
Datum	: 29 november 2018		

Geachte mevrouw Gloude-mans-Westerterp,

Op 29 november jl. ontvingen wij, via uw tussenkomst, een vraag van de Statenfractie van Lokaal Brabant, zijnde: Wat vindt het college van Nuenen c.a. van het gewijzigde herindelingsvoorstel van de gedeputeerde, mevrouw Spierings? Graag reageren wij op deze vraag.

Wij hebben kennis genomen van de Nota van Wijziging 69/18E van Gedeputeerde Staten met datum 23 november 2018. Naar aanleiding hiervan merken wij het volgende op.

Effect voor slechts een beperkte groep inwoners van de nieuwe gemeente

Wij constateren dat de voorgestelde wijziging niet meer of minder is dan een vriendelijk verzoek aan de Minister om de *bestaande* dorps- en wijkraden van de op te heffen gemeente Nuenen c.a. (mede)zeggenschap te geven over een zeer beperkt aantal onderwerpen.

Het gaat in het wijzigingsvoorstel dus over de dorpsraden Gerwen en Nederwetten en de wijkraad Eeneind. De kern Nuenen (ca. 19.000 inwoners) kent geen eigen dorpsraad. De bestaande dorps- en wijkraden vertegenwoordigen dus bij lange na niet alle inwoners van de op te heffen gemeente Nuenen c.a.

De gemeente Eindhoven kent geen dorps- en wijkraden meer.

Onze verwachting is dat in een heringedeelde, grotere gemeente de behoefte aan dorps- en wijkraden groter zal zijn dan in de huidige situatie door de grotere afstand tussen het lokale bestuur en haar inwoners. Het wijzigingsvoorstel van Gedeputeerde Staten sluit hier niet op aan. Daarnaast geeft het hoe dan ook geen garantie over (mede)zeggenschap aan dorps- en wijkraden.

Voor zover de Minister aan het verzoek zou willen voldoen, betreft het vervolgens (mede)zeggenschap via dorps- en wijkraden voor slechts een beperkt aantal inwoners van de huidige gemeente Nuenen c.a. (Mede)zeggenschap is voor het overgrote deel van de inwoners van Nuenen c.a. met dit wijzigingsvoorstel dus niet aan de orde. Overigens hebben wij van vertegenwoordigers van de dorps- en wijkraden begrepen, dat zij niet op zoek zijn naar uitbreiding van hun bevoegdheden.

De beperkte mogelijkheden van binnengemeentelijke decentralisatie

De mogelijkheid van binnengemeentelijke decentralisatie heeft zijn grenzen. Zeker nadat in 2014 de deelgemeenten zijn afgeschaft, zijn er slechts beperkte mogelijkheden om bevoegdheden over te dragen aan een bestuurscommissie (artikel 83 Gemeentewet) of een adviescommissie (artikel 84 Gemeentewet). Zo hebben de bestuurscommissies om enkele beperkingen te noemen geen eigen budgetrecht (maar hooguit een eigen budgetbestedingsrecht) en kunnen zij bijvoorbeeld ook geen bestemmingsplannen vaststellen. Het kan in het wijzigingsvoorstel van Gedeputeerde Staten volgens ons dan ook enkel gaan over de (mede)zeggenschap van de dorps- of wijkraad over de concrete uitvoering.

(Mede)zeggenschap over uitvoering is zeker niet te kwalificeren als een vorm van zelfbeschikkingsrecht. Van beleidsbepaling, dat voor zelfbeschikkingsrecht een essentieel onderdeel is, is in het wijzigingsvoorstel van Gedeputeerde Staten geen sprake. Wij vinden dan ook dat de voorgestelde wijziging niet tegemoet komt aan 'een experimentele en nieuwe vorm van bestuur die recht doet aan een vorm van zelfbeschikking' waarover de SP-fractie sprak op 26 oktober jl.

De rol van Provinciale Staten

Op geen enkele wijze kunnen Provinciale Staten als onderdeel van het herindelingsadvies daadwerkelijk regelen dat er een vorm van zelfbeschikkingsrecht zal zijn voor de inwoners van de huidige gemeente Nuenen c.a. Provinciale Staten kunnen de Minister slechts vriendelijk verzoeken daar iets over op te nemen in het wetsvoorstel. Het wijzigingsvoorstel van Gedeputeerde Staten lijkt daarmee de functie te hebben van een doekje voor het bloeden: het lijkt een mooie geste, die bij nader inzien een lege huls blijkt.

Aantasting van de gemeentelijke autonomie

Indien Provinciale Staten met het herindelingsadvies en het Statenvoorstel 69/18A, zoals nu geformuleerd (dus na wijziging zoals voorgesteld door Gedeputeerde Staten), zouden instemmen, vragen zij de Minister de gemeentelijke autonomie aan te tasten op basis van een artikel in de Grondwet. Er wordt immers voorgesteld om bij wet alvast iets te regelen dat normaal gesproken tot de bevoegdheid van de nieuwe gemeenteraad van de heringedeelde gemeente behoort. Artikel 128 Grondwet is juist bedoeld om die gemeentelijke autonomie (en overigens ook de provinciale autonomie) te garanderen. Het is een gebrekkige wettelijke grondslag voor de voorgestelde wijziging.

Los daarvan is artikel 128 Grondwet na afschaffing van de deelgemeenten nauwelijks nog relevant, want het ging daarbij nu juist over die deelgemeenten. Dit artikel uit de Grondwet is dan ook nog nooit toegepast voor het opleggen van vormen van binnengemeentelijke decentralisatie. Het is wat dat betreft een dode letter en garandeert juist de gemeentelijke en overigens ook de provinciale autonomie. De gemeentebesturen gaan over de inrichting van hun eigen lokale bestuur. Noch in de Gemeentewet noch in de Provinciewet staat dat de Minister een gemeente of een provincie kan dwingen een bestuurscommissie of een adviescommissie in te stellen. Wij onderstrepen dit beginsel.

Ook het Europees Handvest inzake lokale autonomie van de Raad van Europa bevat beginselen en waarborgen van het recht en het vermogen van lokale overheden om binnen de grenzen van de wet een belangrijk deel van de openbare aangelegenheden krachtens eigen verantwoordelijkheid te regelen.

Regeringsstandpunt inzake (gedwongen) binnengemeentelijk decentralisatie

De Ministerraad heeft op 2 juli 2004 uitgesproken dat gemeentebesturen zelf verantwoordelijk zijn voor binnengemeentelijke decentralisatie. Binnengemeentelijke decentralisatie - het instellen van bijvoorbeeld wijkraden - is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van het lokaal bestuur zelf. De regering ziet geen redenen om op dit terrein over te gaan tot het dwingend voorschrijven of uitvaardigen van richtlijnen. De Ministerraad volgt hiermee het advies van de Raad voor het openbaar bestuur en de Raad voor de financiële verhoudingen. Zij spraken zich in september 2003 al uit tegen verplichte binnengemeentelijke decentralisatie.

Dat het standpunt van de regering ten aanzien van gedwongen binnengemeentelijke decentralisatie nog niet is gewijzigd, blijkt uit het feit dat de Minister in het nieuwe concept Beleidskader gemeentelijke herindelingen bij het onderdeel dat gaat over binnengemeentelijke decentralisatie, enkel spreekt over het aan gemeenten overlaten om van mogelijkheden van binnengemeentelijke decentralisatie gebruik te maken. De Minister heeft het dus heel bewust niet over het opleggen bij wet van vormen van binnengemeentelijke decentralisatie, zoals het wijzigingsvoorstel van Gedeputeerde Staten bedoelt. Wij vinden dat het aan gemeentebesturen zelf is om te besluiten over binnengemeentelijke decentralisatie.

Samengevat

Wij vinden het niet gepast om de Minister te verzoeken om door middel van een wet de gemeentelijke autonomie te doorbreken. Wij onderstrepen het uitgangspunt dat binnengemeentelijke decentralisatie vanuit de gemeentebesturen zelf moet komen en niet van bovenaf opgelegd kan worden. Gezien het standpunt van de regering inzake gedwongen vormen van binnengemeentelijke decentralisatie, zal naar verwachting aan een eventueel verzoek van Provinciale Staten geen medewerking worden verleend.

Tot slot

Wij bedanken u voor de gelegenheid om onze mening over het gewijzigde Statenvoorstel kenbaar te maken. Zijn er nog vragen bij de Statenleden dan zijn wij te allen tijde bereid deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Nuenen,
de secretaris,

de burgemeester,

Mr. J.H.M. van Vlerken

M.J. Houben MBA

CC: Raad van de gemeente Nuenen c.a.
College van Gedeputeerde Staten Noord-Brabant
Raad en college van de gemeente Eindhoven
Dorpsraad Gerwen
Dorpsraad Nederwetten
Wijkraad Eeneind